

Katja Vriesin

Geweldig, Han!

„Mam, wat heeft hij gezegd?”

Zodra ze de deur heeft horen dichtvallen, rent Ineke op haar moeder toe.

„Wat zei de dokter?”

„Dat het heel goed gaat met Peter. Hij moet nu alleen nog verder opknappen en aansterken. En dat kan het beste buiten.”

„Buiten? Waar buiten?”

„In een kindershuis midden in de bossen.”

Het gezicht van Ineke betreft helemaal.

„Gaat hij dan weg? Zeker in de winter!”

„Ja, voor een paar weken. En dan komt hij weer helemaal gezond terug en na de paasvakantie mag hij weer naar school.”

„Zo,” zegt Ineke. En dan holt ze naar binnen naar Peter. Peter zit met een somber gezicht voor zich uit te staren. Zijn handen onder zijn hoofd.

„Jij moet naar buiten, hè?”

„Nogal lekker. In de bossen, wat heb je daar nou! Met allemaal vreemde jongens en meiden. En dan in de winter. Leuk zeg, of ze niks beters wisten. Als ik de kans krijg, ga ik er vandoor!”

„Doe niet zo gek!” zegt Ineke. „Net of het hier zo leuk is, als je toch niet buiten mag spelen. En die vreemde jongens . . ., nou die kunnen wel eens aardiger zijn dan je vrienden hier. Denk maar eens aan Han.”

Ineke ziet aan het gezicht van Peter, dat het raak is wat ze nu zegt. Peters gezicht vertrekt een beetje en hij krijgt een kleur.

Han . . . Z'n beste vriend. Wat heeft hij met Han altijd een plezier gehad, op school, langs de grachten, bij het IJ! Altijd waren ze bij elkaar. Totdat hij ziek werd. O ja, in het begin kwam Han nog wel. Soms bracht hij wel eens wat voor Peter mee. Maar toen het langer ging duren . . .

Ineke had vaak aan Han gevraagd: „Toe Han, kom nu nog eens. Peter vraagt steeds naar je.” Maar Han kwam steeds minder.

Het was winter geworden. De gezellige tijd van Sinterklaas en kerstfeest kwam. Peter knapte wel op, maar mocht toch nog lang niet naar school. Jammer! Moeder probeerde het thuis zo gezellig mogelijk te maken en weer vroeg Ineke Han om te komen. Met moeder had ze een afspraakje gemaakt: „Zal ik vragen of Han tweede kerstdag komt?”

En ja, dat zou gebeuren! Han had het beloofd. Opgetogen was Ineke thuisgekomen.

„Peter, Han komt tweede kerstdag met je spelen.”

Wat had Peter zich daarop verheugd! Hij maakte plannen: de kaarsen zouden weer mogen branden, vader zou een verhaal vertellen en er moesten sterretjes bewaard worden om vuurwerk te maken. Peter had wat lekkers dat hij zelf gekregen had, heel zorgvuldig ingepakt en het onder de kerstboom gelegd voor Han.

Toen werd het tweede kerstdag. Peter zat al op de uitkijk! Maar het ene uur na het andere ging voorbij en wie er kwam . . . Geen Han . . .

„Hoe kan dat nou?” had Peter al een paar keer gezegd. Hè, had Han maar telefoon.

„Hij is misschien wel ziek geworden,” had moeder geopperd. „Je weet het niet.”

Peter was die dag heel stil geweest. Vader en moeder hadden allerlei leuke spelletjes verzonnen, vader had het verhaal verteld, maar het hielp niet. Peter bleef stil en teruggetrokken.

„Ik geloof niet dat hij ziek is, want dan had zijn vader wel even gebeld . . .,” had hij alleen

maar gezegd.

En nu Ineke de naam van Han noemt, ziet ze Peters gezicht weer betrekken. Dat komt door die bedorven tweede kerstdag.

Ineke snapt Peter niet. Zij is woedend op Han. Zij zou er zich niet zo druk over maken. Vrienden genoeg. Zij zou hem nooit meer aankijken, zij zou . . . Ze zou hem door elkaar rammelen als ze hem tussen haar vingers kreeg, hem slaan en schoppen. Die stomme knul. Hij was het natuurlijk vergeten. Hij had zijn eigen pretjes, maar aan haar broer, die ziek was, dacht hij niet. Zij zou . . .

Och, zij zou niets . . . want ze zag Han niet eens!

Maar toch, zij zal wel eens goedmaken wat Han bedorven heeft. Nu ja, echt goedmaken, dat kan natuurlijk niet. Die bedorven dag is voorbij, die komt niet meer terug, maar ze zal toch wat doen. Wacht maar, er zijn wel andere jongens en meisjes die veel leuker zijn dan Han. Ze zal hun vertellen wat er gebeurd is. En dan . . ., dan zullen ze een heel fijne dag maken voor Peter. Ja, dat zal gebeuren. En dan bedenkt Ineke haar plan.

Ze hebben al een hele tijd niets tegen elkaar gezegd, als vader de kamer binnenkomt . . . Hij ziet ze zitten: Peter met een smal wit gezicht en Ineke met een hoogrode kleur.

„Zo, hoe is het hier?” vraagt vader vrolijk.

„Pet!” zegt Peter.

„Nee”, zegt Ineke, „zo leuk is het niet.”

„Wat niet?”

„Dat Peter weg moet, natuurlijk.”

„Kom nou,” zegt vader, „hoe oud zijn jullie? Peter is al elf, bijna twaalf en jij tien. Het is maar voor een paar weken. Dat is toch niet zo erg? En als Peter terugkomt! Dan herkennen we hem niet meer. Dan is hij een beer van een vent geworden. En moeder en ik hebben zoëven in de keuken een leuk plan gemaakt.”

Nu kijkt Peter vader aan.

„Wat dan?” roept Ineke.

„Even wachten tot we aan tafel zitten, dan is moeder er ook bij.”

Aan tafel vertelt vader het plan. Ze zullen op oudejaarsdag naar opa en oma reizen. Dat is niet ver van het kinderkuis. Bij opa en oma zullen ze oud en nieuw vieren en op twee januari brengen ze dan met elkaar Peter weg.

„Hoi!” roept Ineke. „Dat vind ik hardstikke goed zeg!”

„Ja . . .,” zegt vader, „dat is het, maar ik moet nog heel wat in orde maken voor die tijd. Je zult me dus nog flink moeten helpen.”

„Nou zeg!” mompelt Ineke, maar haar gezicht is nu helemaal opgeklaard.

„Verdraaid!” roept Peter. „Oudejaar . . . dat is overmorgen al!”

Het is oudejaarsdag.

Langs de straat slentert een jongen. Hij staat dan eens voor de ene etalage en dan weer voor de andere stil. Maar kijken naar wat er allemaal ligt doet hij niet.

Het is Han. Nog nooit heeft hij zich zo alleen en zo ellendig gevoeld. Als hij geen twaalf jaar was, zou hij hier op de stoeprand gaan zitten grienen als een klein kind. En als er niet zoveel mensen liepen, dan zou hij schelden, schelden en schreeuwen . . .

Ja schelden op zichzelf! Vanmorgen was het gekomen. Hij hielp moeder bij het opruimen van de gezellige dingen van het kerstfeest. Alleen de kerstboom bleef nog een paar dagen staan. Hij dacht aan die fijne dagen met oom Rob en tante Carla. En toen herinnerde hij het zich plotseling. Als hij een klap in zijn gezicht had gekregen, zou het niet harder zijn aangekomen.

Tweede kerstdag . . . Peter . . .!

Helemaal vergeten . . .! Hij stond als vastgenageld aan de grond. Bijna liet hij van de schrik een kaarsenstandaard vallen maar toen probeerde hij weer gewoon te doen. Hij wilde het

eerst goedpraten omdat oom Rob en tante Carla helemaal onverwacht waren gekomen, maar dat was het niet. Hij had toch in ieder geval wel even bij Peter langs kunnen gaan. Nee, het was niet goed te praten! Hij had niet gedaan wat hij beloofd had. Hij had Peter in de steek gelaten. En nu is het te laat. Nu is het kerstfeest voorbij.

Moeder had het toch gemerkt. Ze had gezegd: „Wat is er opeens Han? Heb je je pijn gedaan aan iets?”

Was dat maar waar! Dat was niet zó erg geweest. Maar dit! En hij had het aan moeder verteld. Maar niet alles. Hij had niet verteld hoe vaak Ineke hem al gevraagd had te komen.

„Dan moet je nu meteen maar naar Peter toe,” had moeder gezegd. „Laat alles maar liggen.”

En nu is hij op weg naar Peter.

Hij voelt in zijn jaszak. Een kwartje. Zal hij iets kopen? Alsof dat wat helpt. Dat is laf ook, want dan lijkt het wel of je iets wilt goedmaken. En dit kan hij niet meer goedmaken. Nooit meer, want kerstfeest is voorbij.

Daar is de straat van Peter. Daar helemaal boven in die flat woont hij.

Langzaam klautert hij de trappen op. Hij wilde maar dat er aan die trappen nooit een eind kwam. Maar daar is de laatste trap al en daar is de deur van Peter.

Even wacht Han. Dan belt hij. Wat is het stil. Hij hoort niets. Er komt niemand. Hij belt nog eens. Maar het blijft stil. Even voelt hij zich opgelucht. Hè, hè, het hoeft niet. Maar nu verandert er ook niets. Nee, er komt nog méér bij.

De vraag: waar is Peter? Is hij beter? Dat kan niet, want hij mocht nog niet naar school. Maar wat is er dan?

Even ongelukkig als op de heenweg gaat Han weer terug naar huis. Een snertvent is hij. Alles is bedorven door zijn eigen schuld. En 't is nog wel oudejaarsdag. Hij heeft met vader wat rotjes en ander vuurwerk gekocht. Dat mag hij vanavond aansteken. Maar wat heb je eraan? Als hij Peter gesproken had, was alles misschien nog goed gekomen, maar nu! Een mooi oud jaar, een mooi begin . . . nou! Hij heeft wel eens gehoord wat het betekent al dat geknal op oudejaarsavond. Dat deden de mensen vroeger om de boze geesten weg te jagen. Als dat eens waar was. Dan zou hij alle narigheid willen wegnallen. Maar dat is natuurlijk onzin. Dat mochten ze vroeger geloven, hij weet nu wel beter. Maar hij zou willen dat het kon. En vanavond lang opblijven. Tot twaalf uur en dan nog naar buiten. Anders is dat een feest maar nu is het niet zo fijn meer.

Als hij thuis komt, hoort hij vader boven scharrelen. Han begrijpt het wel. Vader zoekt spelletjes bij elkaar. Spelletjes waar ze het hele jaar niet naar omgekeken hebben, maar op oudejaarsavond weet vader het altijd weer gezellig te maken, juist ook met die spelletjes. Moeder is in de keuken. De deur is dicht, maar toch ruik je door het hele huis de heerlijke baklucht van oliebollen en appelbeignets.

Een echt gezellige dag als altijd . . .

Ja, anders, maar nu niet.

Hij hoort boven ook de stemmen van Freek en Anneke. Die mogen ook opblijven vanavond en ze zijn er nu al opgewonden van. Alleen kleine Marcel moet naar bed.

Het wordt avond. Ze zitten rondom de tafel en vader kondigt het eerste spel aan.

Freek en Anneke genieten, Moeder gaat steeds rond met oliebollen en appelbeignets. Maar Han is er met zijn gedachten niet goed bij. Vader heeft al een paar maal naar hem gekeken. Wat heeft die jongen toch! Hij speelt wel mee, maar steeds moet een van de anderen zeggen: „Sufferd, let toch op!”

En echt plezier heeft Han vanavond ook niet.

De klok draait. Voor Freek en Anneke veel te vlug. Voor Han te langzaam. Maar het wordt twaalf uur. De spelen zijn aan de kant. Moeder heeft feestelijke hartige hapjes op de tafel gezet en de glazen met wijn staan klaar. Dan slaat de klok twaalf slagen . . . Ze tellen mee. Na de laatste slag heft vader het glas en zegt: „Een nieuw jaar is begonnen. We laten het oude jaar achter ons en kijken vooruit. We zullen proberen er met elkaar een goed jaar van te maken.”

Dan wensen ze elkaar een goed nieuwjaar toe. Ze drinken de wijn en eten het lekkers en dan . . . Dan naar buiten!

Wat een drukte, overal vuurwerk, rotjes, gillende keukenmeiden, donderslagen, vuurpijlen. Freek en Anneke blijven met moeder voor het huis en mogen sterretjes afsteken. Maar vader en Han hebben echt vuurwerk.

„Naar het landje, daar!” roept Han.

Even is hij er nu helemaal in. Aan de overkant van de weg is een landje waar ze prachtig het vuurwerk kunnen afsteken, zodat moeder en de kleintjes het ook kunnen zien. Het gaat prachtig! Eén vuurpijl mislukt, verder gaat alles geweldig. Jammer dat het vuurwerk toch nog zo gauw op is. Nog een poosje blijven ze kijken, overal in de rondte knalt het.

Dan opeens grijpt Han vaders hand.

„Pap . . .” zegt hij aarzelend, „Pap, kom eens mee . . . Laten we nog een eindje lopen.”

Even roept vader naar moeder, die nu achter het raam staat: „We komen zo!”

Dan lopen ze de straat uit.

„Pap, ik moet u wat vragen. Nu is alles van het oude jaar voorbij, hè?”

„Ja jongen, het oude jaar is voorbij. Maar wat bedoel je?”

Vader slaat een zijstraat, waar het rustig is, in.

„Weet u het van Peter? Heeft moeder het al verteld?”

„Nee jongen, ik heb moeder bijna nog niet gesproken.”

Han vertelt alles. Even blijft het stil. Rondom klinken hier en daar nog knallen, af en toe schiet er nog een vuurpijl de lucht in. Het is een prachtige heldere avond.

„Ja jongen, dat is voorbij. Die bedorven tweede kerstdag is nu niet meer terug te halen, die is niet meer over te doen,” begint vader weer.

Even kijkt hij naar Han. Han loopt met gebogen hoofd.

„Ik begrijp hoe jij je nu voelt jongen, ellendig, miserabel. En daar heb je het ook naar gemaakt. Maar nu moet je ook weer niet denken dat het hopeloos is. Gelukkig niet. Een nieuw begin is altijd mogelijk. Het is nu oudejaarsavond. We zijn misschien wat in de stemming, maar denk nu niet dat dit alleen bij oud en nieuw hoort. Nu is het die ongelukkige dag met Peter, maar er zullen steeds weer opnieuw grote en kleine mislukkingen komen. Als je er dan maar nooit bij blijft zitten. Als je altijd maar weer opstaat en opnieuw begint. Dan is het ook altijd weer de moeite waard om te leven. Ja, zelfs iedere dag moeten we opnieuw opstaan en opnieuw leven. Begrijp je dat?”

Han knikt.

Ze lopen nu weer op huis aan en zwijgen.

Maar dichtbij huis zegt vader: „Dus Han, opstaan en opnieuw beginnen. En je allereerste

werk in dit nieuwe jaar is, dacht ik, iets te doen voor Peter, de relatie met Peter weer herstellen. Dan is het begin van het nieuwe jaar voor jou de moeite waard!”

Ze zijn thuis. Anneke en Freek zijn nog op, maar staan al klaar in hun pyjama om naar bed te gaan.

„Was het mooi buiten?” roepen ze.

„Fantastisch jongens!” zegt vader. „En volgend jaar mogen jullie ook mee. Maar dan nu gauw naar bed.”

Even later ligt ook Han in bed. Hij is moe, maar hij voelt zich toch niet zo ongelukkig meer.

De volgende dagen denkt Han nog veel aan het gesprek met vader. Het wordt hem steeds duidelijker. Hij zal niet meer denken over 'goedmaken'. Ja, hij wil opstaan, hij wil opnieuw beginnen. En hij bedenkt een plan.

Op de eerste schooldag om vier uur gaat Han op weg. Als hij weer voor de deur van Peters huis staat, ziet hij meteen dat er nu wél iemand thuis is. Na zijn bellen gaat de deur open. Daar staat Ineke.

„Dag . . . ik kom voor Peter.”

Ineke wordt vuurrood.

„Kom jij voor Peter? Ga jij maar weg! Peter heeft jou niet meer nodig. Hij is er niet eens. En weet je wat jij bent? Jij bent een echte gemenerik, een lafaard! Jij laat Peter in de steek! Jij bent . . .”

Ineke staat nu vlak voor Han.

„Jij . . . jij . . . hoepel maar op, grote sul die je bent!”

En dan: Klets boem! De deur valt met een smak dicht. Daar staat Han, beduusd, helemaal overrompeld. Maar dat duurt niet lang. Dan wordt hij woedend.

Die griet! Waar bemoeit ze zich mee? Wat verbeeldt ze zich! Wat heeft zij ermee te maken! Hij komt toch niet voor haar. Hij komt voor Peter.

Maar . . . „Hij is er niet meer”, heeft ze gezegd. Waar is Peter dan? En de plannen die hij heeft gemaakt . . . Wat moet hij doen? Nog eens bellen? Ja, en dan weer afgeblaft worden zeker door die meid. Dat nooit!

Maar zijn plannen gaan door. Hij heeft haar niet nodig en haar vader en moeder ook niet. Wacht maar!

Han wordt al even rood als Ineke, als hij de trappen van de flat afholt. Woedend is hij,

woedend! Als ze soms denkt dat hij haar nodig heeft, is ze ernaast. De meester is er ook nog, en die weet vast wel waar Peter is!

De volgende dagen is Ineke druk bezig. Achttien januari is Peter jarig. Dan zal zij eens iets leuks verzinnen. Daar heeft ze Han niet voor nodig. Fijn dat ze hem eens flink de waarheid heeft gezegd. Die komt niet weer, maar zij zal wel goed maken wat Han bedorven heeft.

Het zal een leuke dag voor Peter worden. Vader en moeder doen ook mee. Ze gaan naar Peter toe en zij mag nu een paar vriendjes meenemen. Wie moeten dat zijn? Ze maakt een lijstje. Er staan op: Bert, Andries, Klaas . . .

Als ze naar Bert gaat om hem uit te nodigen, doet Bert haar zelf open. Ze vertelt over het plan.

Maar dan kijkt Bert heel vreemd op. „O ja . . . dat . . . nee, o ja . . . nee toch niet, dat kan niet . . .” hakkelt hij.

„Och joh, doe niet zo gek!”

„Nee, echt, ik kan het niet vertellen.”

„Waarom niet?” wil Ineke weten.

Nog even aarzelt Bert, maar dan zegt hij heel beslist: „Nee, echt, het kan niet.”

„Dan ben jij gek!”

En weg is Ineke. Maar bij de anderen gaat het net zo. Niemand gaat mee. Geen van de vrienden van Peter. En allemaal doen ze even vreemd.

„Och,” denkt Ineke schamper, „knullen, daar heb je niks aan.”

Corrie en Marijke en Coentje, het broertje van Marijke, die willen best mee. En ja hoor, met hen lukt het wel. Nu kan Ineke verder haar plannen maken. En wat die Han zo hopeloos verknoeid heeft, zal zij weer goed maken . . .

’t Is vrijdagavond zeventien januari. In het kinderruis is het nu stil. Alleen in de grote zaal brandt nog licht. Daar zijn een paar zusters bezig alles te versieren. Ze hebben er erg veel plezier in.

„Echt fijn voor Peter,” zegt zuster Ria „Misschien helpt hem dit een beetje.”

Ja, want het gaat niet zo heel goed met Peter. Hij verlangt erg naar huis. En het lijkt of hij ergens over tobt. Eén keer vroeg zuster Ria: „Kom, schrijf eens een brief aan je vriendje en vraag of hij je wat vertelt van school.” Toen schudde Peter zijn hoofd en zei: „Ik heb geen vriendje meer.” Zuster Ria begreep er niets van.

Als alles klaar is, gaan de lichten in de grote zaal ook uit en dan wordt het helemaal stil in het kinderruis. Het wordt nacht. Maar morgen . . .

Na het ontbijt gaan alle kinderen naar de grote zaal. De stoelen staan in een kring. De stoel van Peter is versierd. Wat geweldig! En straks, straks komen vader en moeder Ineke . . . Zou het al gauw zijn?

Als ze zitten, begint het feest. Peter krijgt van de zusters een mooie legpuzzel van wel duizend stukjes en van de kinderen een voetbal. Er wordt veel gezongen en gelachen en geklapt.

Dan gaat de bel . . .

Een zuster steekt haar hoofd om de hoek van de zaal. Bezoek voor Peter!

En daar komt binnen . . . Bert!

Peter wordt gefeliciteerd en krijgt weer een cadeautje.

De bel . . . Bezoek voor Peter.

Daar staat . . . Andries.

En als de bel weer gaat . . . Klaas!

En dan Rob. En dan Gert-Jan.

Peter weet niet wat hij ziet. Bij iedere vriend die binnenkomt gaat er een gejuich op.

En dan . . . komt Han binnen.

Peter staart naar de deur. Zijn mond valt open. Han loopt langzaam naar Peter toe. Hij weet niet meer goed wat hij zeggen moet. En hij had het nog wel zo goed van te voren bedacht en zelfs geoefend.

„Gefeliciteerd Peter”, zegt hij. „En . . . ik, ik ben een snertknul geweest. Maar dit . . . dit . . . ik wil graag opnieuw beginnen.” Peter weet niet goed wat hij zeggen moet.

„Han!” roept hij, „Han, wat geweldig dat je er bent!”

Dan geeft Han zijn cadeau. Met bevende handen maakt Peter het pakje open. Een zaklantaarn.

Peter zegt: „Dank je Han, fijn voor ’s nachts.”

Hij heeft een hoogrode kleur gekregen.

„Geweldig,” zegt de zuster. „Maar ik vind dat die jongens na de lange reis in de kou eerst iets lekker warm moeten hebben. Wie is ertegen?”

Wat een vraag! Niemand natuurlijk!

Als ze allemaal wat gehad hebben, gaan ze zingen.

Zuster Joke zit achter de piano en zuster Ria heeft haar gitaar gehaald. Een van de jongens is weggehold en komt terug met een mondharmonika. Juist als ze allemaal klappen, wordt er weer gebeld.

„Bezoek voor Peter!”

En dáár staan vader, moeder, Ineke, Corrie, Marijke en Coentje.

Ook dat nog! Hij zou het bijna vergeten zijn.

Terwijl vader en moeder hem feliciteren, kijkt Ineke de kring rond. Ze ziet bekende gezichten. Daar tussen al die vreemde kinderen herkent ze Bert . . . en Klaas . . . En dat is Andries en dáár . . . Han!

„Jij . . . jij . . .,” snauwt ze. Ze wordt vuurrood en loopt meteen op Han toe.

Han staat op. Hij weet niet wat hij moet zeggen en gaat meteen weer zitten.

Daar komt Peter aanhollen. Hij roept: „Leuk hè, Ineke? Dat heeft Han allemaal verzonnen!”

Ze zingen, doen spelletjes die Han van te voren bedacht heeft. En als de morgen voorbij is gaat er een hoeraatje op voor Han.

Han kijkt wat verlegen rond. Ineke zit naast hem en ze kijkt hem eens aan. Dan fluistert ze: „Je valt me toch wel mee Han. ’t Is geweldig wat je hebt gedaan!”